

TARYBOS SPRENDIMAS 2012/699/BUSP

2012 m. lapkričio 13 d.

dėl Sąjungos paramos Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties organizacijos Parengiamosios komisijos veiklai siekiant stiprinti jos stebėsenos bei tikrinimo pajėgumus ir įgyvendinant ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 26 straipsnio 2 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2003 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Taryba priėmė ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (toliau – Strategija), kurios III skyriuje pateikiamas kovos su tokiu platinimu priemonių, kurių reikia imtis ir Sąjungoje, ir trečiojoje šalyse, sąrašas;
- (2) Sąjunga aktyviai įgyvendina šią Strategiją ir vykdo jos III skyriuje išvardytas priemones, pirmiausia teikdama finansinius išteklius specialioms projektams, kuriuos vykdo daugiašalės institucijos, pavyzdžiui, Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties organizacijos (CTBTO) Laikinasis techninis sekretoriatas, remti;
- (3) 2003 m. lapkričio 17 d. Taryba priėmė Bendrąją poziciją 2003/805/BUSP dėl daugiašalių susitarimų masinio naikinimo ginklų ir pristatymo priemonių neplatinimo srityje universalios taikymo ir sustiprinimo ⁽¹⁾. Šioje bendrojoje pozicijoje, *inter alia*, raginama skatinti pasirašyti ir ratifikuoti Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutartį (CTBT);
- (4) CTBT pasirašiusios valstybės nusprendė įsteigti teisinį subjektiškumą turinčią Parengiamąją komisiją, kuri turi tarptautinės organizacijos statusą ir kuriai iki CTBTO įsteigimo pavedama faktiškai įgyvendinti CTBT;
- (5) svarbūs Strategijos tikslai – greitas CTBT įsigaliojimas ir universalus taikymas bei CTBTO Parengiamosios komisijos stebėsenos ir tikrinimo sistemos stiprinimas. Todėl 2006 m. spalio mėn. ir 2009 m. gegužės mėn. Korėjos Liaudies Demokratinėi Respublikai įvykdžius branduolinius bandymus, greito CTBT įsigaliojimo svarba, taip pat poreikis kuo greičiau sukurti ir sustiprinti CTBT stebėsenos ir tikrinimo sistemą tapo dar akivaizdesni;
- (6) CTBTO Parengiamoji komisija siekia nustatyti, kaip geriausia stiprinti jos tikrinimo režimą, tuo tikslu, be kita ko, plėtojant inertinių dujų stebėsenos pajėgumus ir dedant pastangas, kad CTBT pasirašiusios valstybės visapusiškai dalyvautų įgyvendinant tikrinimo sistemą;
- (7) įgyvendinant Strategiją, Taryba priėmė tris bendrojoje veiksmus ir vieną sprendimą dėl paramos CTBTO Parengiamosios komisijos veiklai, būtent: Bendrojoje veiksmus 2006/243/BUSP ⁽²⁾ dėl paramos mokymo ir gebėjimų stiprinimo tikrinimo tikslu srityse ir Bendrojoje veiksmus 2007/468/BUSP ⁽³⁾, Bendrojoje veiksmus 2008/588/BUSP ⁽⁴⁾ bei Sprendimą 2010/461/BUSP ⁽⁵⁾ dėl CTBTO Parengiamosios komisijos stebėsenos ir tikrinimo gebėjimų stiprinimo;
- (8) Sąjungos parama turėtų būti teikiama toliau;
- (9) šio sprendimo techninis įgyvendinimas turėtų būti patikėtas CTBTO Parengiamajai komisijai, kuri, atsižvelgiant į jos unikalios ekspertų žinias ir pajėgumus, grindžiamus Tarptautinės stebėsenos sistemos tinklu (sudarančiu daugiau kaip 280 įrenginių 85 šalyse) ir Tarptautiniu duomenų centru (TDC), yra vienintelė tarptautinė organizacija, galinti ir turinti teisėtus įgaliojimus įgyvendinti šį sprendimą. Sąjungos remiamas projektas galima finansuoti tik nebiudžetiniu CTBTO Parengiamajai komisijai teikiamu įnašu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Siekdama užtikrinti nuolatinį ir praktinį tam tikrų Strategijos elementų įgyvendinimą, Sąjunga remia CTBTO Parengiamosios komisijos veiklą, kad būtų įgyvendinami šie tikslai:

- a) stiprinti CTBT stebėsenos ir tikrinimo sistemos pajėgumus, įskaitant pajėgumus radionuklidų aptikimo srityje;
- b) stiprinti CTBT pasirašiusių valstybių gebėjimus vykdyti tikrinimo pareigas pagal CTBT ir sudaryti joms sąlygas visapusiškai naudotis dalyvavimo CTBT režime teikiamais privalumais.

⁽²⁾ OL L 88, 2006 3 25, p. 68.

⁽³⁾ OL L 176, 2007 7 6, p. 31.

⁽⁴⁾ OL L 189, 2008 7 17, p. 28.

⁽⁵⁾ OL L 219, 2010 8 20, p. 7.

⁽¹⁾ OL L 302, 2003 11 20, p. 34.

2. Projektams, kuriuos ketina remti Sąjunga, turi būti siekiama šių konkrečių tikslų:

- a) teikti techninę pagalbą Rytų Europos, Lotynų Amerikos ir Karibų jūros, Pietryčių Azijos, Ramiojo vandenyno ir Tolumųjų Rytų šalims ir įgalinti jas visapusiškai dalyvauti CTBT stebėsenos ir tikrinimo sistemoje ir prie jos prisidėti;
- b) remti Tarptautinę stebėsenos sistemą, siekiant pagerinti galimų branduolinių sprogimų aptikimą, ypač remiant pasirinktas pagalbinės seismines stotis ir radioaktyvaus ksenono fono matavimus bei jo mažinimą;
- c) stiprinti CTBTO Parengiamosios komisijos tikrinimo gebėjimus su inspekcijomis vietoje susijusiose srityse, ypač remiant pasirengimą kitoms integruotoms pratyboms ir jų vykdymą;
- d) remti CTBT propagavimą ir ilgalaikį jos tikrinimo režimo tvarumą pasitelkus Gebėjimų stiprinimo iniciatyvą, kurioje daug dėmesio skiriama pasirinktoms mokymo ir švietimo programoms, teikiama visame pasaulyje, įskaitant programas, kurias rengia CTBTO Parengiamoji komisija.

Šie projektai vykdomi visų CTBT pasirašiusių valstybių naudai.

Išsamus projektų aprašymas pateikiamas priede.

2 straipsnis

1. Už šio sprendimo įgyvendinimą atsakingas Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis).

2. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų projektų techninį įgyvendinimą vykdo CTBTO Parengiamoji komisija. Ji vykdo šią užduotį kontroliuojama vyriausiojo įgaliotinio. Šiuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis su CTBTO Parengiamąja komisija sudaro būtinus susitarimus.

3 straipsnis

1. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytiems projektams įgyvendinti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 5 185 028 EUR.

2. Iš 1 dalyje nustatytos sumos finansuojamos išlaidos tvarkomos laikantis Sąjungos biudžetui taikomų procedūrų ir taisyklių.

3. Komisija prižiūri, kad 1 dalyje nurodyta orientacinė finansavimo suma būtų tinkamai tvarkoma. Tuo tikslu ji sudaro su CTBTO Parengiamąja komisija susitarimą dėl finansavimo. Susitarime dėl finansavimo nustatoma, kad CTBTO Parengiamoji komisija turi užtikrinti deramą Sąjungos įnašo matomumą, atsižvelgiant į pastarojo dydį.

4. Įsigaliojus šiam sprendimui, Komisija stengiasi kuo greičiau sudaryti 3 dalyje nurodytą finansavimo susitarimą. Ji praneša Tarybai apie visus sunkumus to proceso metu ir finansinio susitarimo sudarymo datą.

4 straipsnis

1. Vyriausiasis įgaliotinis Tarybai pateikia šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitą, grindžiamą reguliariai teikiamomis CTBTO Parengiamosios komisijos ataskaitomis. Tos ataskaitos yra Tarybos atliekamo vertinimo pagrindas.

2. Komisija teikia informaciją apie 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų projektų finansinius įgyvendinimo aspektus.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Jis nustoja galioti praėjus 24 mėnesiams po 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto finansavimo susitarimo sudarymo arba po šešių mėnesių nuo jo įsigaliojimo, jei iki to laiko nesudaromas finansavimo susitarimas.

Priimta Briuselyje 2012 m. lapkričio 13 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

V. SHIARLY

PRIEDAS

Sąjungos parama CTBTO Parengiamosios komisijos veikai siekiant stiprinti jos stebėsenos ir tikrinimo pajėgumus, gerinti ankstyvo CTBT įsigaliojimo perspektyvas bei remti universalų jos taikymą ir įgyvendinant ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją

1. ĮVADAS

Rengiantis įgyvendinti CTBT, kai ji įsigalios, viena iš svarbiausių užduočių yra sukurti tinkamai veikiančią CTBTO Parengiamosios komisijos (toliau – Parengiamoji komisija) stebėsenos ir tikrinimo sistemą. Plėtojami Parengiamosios komisijos pajėgumai inertinių dujų stebėsenos srityje yra svarbi priemonė nustatant, ar pastebėtas sprogimas yra branduolinis bandymas, ar ne. Be to, CTBT stebėsenos ir tikrinimo sistemos veikimas ir efektyvumas priklauso nuo visų CTBT pasirašiusių valstybių įnašo. Todėl svarbu sudaryti sąlygas CTBT pasirašiusioms valstybėms dalyvauti CTBT stebėsenos ir tikrinimo sistemoje ir visapusiškai prie jos prisidėti. Šio sprendimo įgyvendinimo darbas bus svarbus ir ankstyvo CTBT įsigaliojimo bei universalaus jos taikymo perspektyvų gerinimui.

Šiame sprendime aprašytais projektais bus svariai prisidedama siekiant ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategijos tikslų.

Šiuo tikslu Sąjunga rems šiuos šešis projektus, kuriais siekiama:

- 1) teikti techninę pagalbą ir užtikrinti pajėgumų stiprinimą CTBT pasirašiusioms valstybėms, kad joms būtų sudarytos sąlygos visapusiškai dalyvauti CTBT tikrinimo režime ir prisidėti prie jo įdiegimo;
- 2) stiprinti būsimų kartų CTBT ekspertų gebėjimus įgyvendinant gebėjimų stiprinimo iniciatyvą (GSI);
- 3) stiprinti Pernešimo atmosferoje modelį (PAM);
- 4) nustatyti radioaktyvaus ksenono charakteristikas ir mažinti jų kiekį;
- 5) remti 2014 m. integruotas pratybas (IFE14) parengiant integruotą daugiaspektrę matricą;
- 6) pagerinti sertifikuotų Tarptautinės stebėsenos sistemos (TSS) pagalbinių seisminių stočių veiklos palaikymą.

CTBT įsigaliojimo perspektyvos tapo geresnės dėl palankesnių politinių aplinkybių; tai parodė ir tai, kad CTBT neseniai pasirašė ir ratifikavo kelios valstybės, įskaitant Indoneziją, kuri yra viena iš valstybių, išvardytų CTBT 2 priede. Atsižvelgiant į šią teigiamą dinamiką, reikia nedelsiant skirti dar daugiau dėmesio tam, kad per ateinančius keletą metų būtų baigtas kurti CTBT tikrinimo režimas ir užtikrinta jo parengtis bei eksploataciniai pajėgumai, ir kad būtų tęsiamas darbas siekiant CTBT įsigaliojimo ir universalaus taikymo. Branduoliniai bandymai, kuriuos 2006 m. spalio mėn. ir 2009 m. gegužės mėn. įvykdė Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika, parodė ne vien tai, kad svarbu visuotinai uždrausti branduolinius bandymus, bet ir akivaizdžiai parodė, kad būtinas efektyvus tikrinimo režimas, kurį taikant būtų stebimas tokio draudimo laikymasis. Turėdama visapusiškai veikiantį ir patikimą CTBT tikrinimo režimą, tarptautinė bendruomenė turės patikimą ir nepriklausomą priemonę šio uždraudimo laikymuisi užtikrinti.

Be to, CTBTO duomenys atlieka svarbią funkciją ir laiku perspėjant apie cunamius bei vertinant išmetamų radioaktyvių dalelių pasklidimą po 2011 m. kovo mėn. Fukušimos branduolinės avarijos.

Parama tiems projektams padedama siekti bendros užsienio ir saugumo politikos tikslų. Šių sudėtingų projektų įgyvendinimu bus svariai padedama daugiašalėmis priemonėmis veiksmingai spręsti esamas saugumo problemas. Visų pirma, tais projektais bus padedama siekti ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategijos tikslų, įskaitant tikslą plėsti universalų CTBT normų ir joje numatyto tikrinimo režimo taikymą bei juos stiprinti. Parengiamoji komisija kuria TSS, kuria būtų užtikrinta, kad nė vienas branduolinis sprogimas neliktų nepastebėtas. Atsižvelgiant į jos unikalias ekspertų žinias, grindžiamas pasaulio masto tinklu, kurį sudaro daugiau kaip 280 įrenginių 85 šalyse, ir Tarptautiniu duomenų centru (TDC), Parengiamoji komisija yra vienintelė organizacija, galinti įgyvendinti šiuos projektus, kurie gali būti finansuojami tik nebiudžetiniu Parengiamajai komisijai teikiamu įnašu.

Bendruosiuose veiksniuose 2006/243/BUSP, Bendruosiuose veiksniuose 2007/468/BUSP, Bendruosiuose veiksniuose 2008/588/BUSP ir Sprendime 2010/461/BUSP Sąjunga rėmė: e. mokymosi programos sukūrimą, 2008 m. integruotas pratybas, susijusias su inspekcijomis vietoje, radioaktyvaus ksenono vertinimus ir matavimus, techninę pagalbą Afrikai ir Lotynų Amerikai bei Karibų jūros regionui, pagalbines seismines stotis, bendradarbiavimo su

mokslo bendruomenę stiprinimą ir inspekcijų vietoje pajėgumų stiprinimą kuriant inertinių dujų aptikimo sistemą. Šiame sprendime aprašyti projektai grindžiami ankstesnių bendrųjų veiksmų projektais ir pažanga, pasiekta juos įgyvendinant. Šiame sprendime aprašyti projektai buvo rengiami taip, kad būtų išvengta bet kokio galimo dubliavimosi su Sprendime 2010/461/BUSP numatyta veikla. Kai kurių iš jų aspektai yra panašūs į pagal ankstesnius bendruosius veiksmus vykdytą veiklą, bet nuo jos skiriasi materialinės taikymo srities atžvilgiu arba tuo, kad yra skirti kitoms šalims paramos gavėjoms ar regionams.

Pirmiau išvardytus šešis projektus, skirtus Parengiamosios komisijos veiklai paremti, įgyvendins ir valdys jos Laikinasis techninis sekretoriatas (LTS).

2. PROJEKTŲ APRAŠYMAS

2.1. 1 projektas. Techninė pagalba ir pajėgumų stiprinimas

2.1.1. Bendra informacija

Vienas iš unikalių CTBT tikrinimo režimo bruožų taikant ginklų neplatavimo ir nusiginklavimo režimą – tai, kad šioje sistemoje su atitiktimi susijusi informacija tikruoju laiku tiesiogiai teikiama CTBT pasirašiusioms valstybėms. Be pirminio CTBT stebėsenos ir tikrinimo sistemos tikslo atlikti tikrinimą, TSS technologijos ir duomenys yra labai vertingi civilinėms ir vyriausybės agentūroms, joms vykdyt (pavyzdžiui) žemės drebėjimo, ugnikalnių išsiveržimų, povandeninių sprogimų, klimato kaitos ir cunamių analizę.

Nors besivystančių šalių susidomėjimas Nacionalinių duomenų centrų (NDC) įsteigimu per pastaruosius keletą metų išaugo – TDC dalyvių padaugėjo maždaug 36 (nuo 2008 m.) – daug besivystančių šalių vis dar neturi visapusiškos priegijos prie CTBT stebėsenos ir tikrinimo sistemos.

Todėl Parengiamoji komisija deda papildomas pastangas, siekdama didinti įsteigtų Nacionalinių duomenų centrų skaičių, saugios priegijos sąskaitų skaičių bei leidimus turinčių naudotojų skaičių. Visų pirma tikslinė grupė – tai likusios 62 CTBT pasirašiusios valstybės, kurios dar neturi priegijos prie TSS duomenų ir TDC produktų (25 Afrikos, 9 Lotynų Amerikos, 6 Artimųjų Rytų ir Pietų Azijos, 12 Pietryčių Azijos, Ramiojo vandenyno ir Tolimųjų Rytų, 3 Rytų Europos ir 7 Šiaurės Amerikos bei Vakarų Europos valstybės). Šios pastangos nukreiptos į subjektus, kuriems reikia techninės paramos, kad jie intensyviau naudotųsi šiais duomenimis ir produktais.

Kad NDC galėtų nuolat vykdyti savo veiklą, šalys paramos gavėjos turi suteikti infrastruktūrai eksploatuoti reikalingus išteklius. Laikomasi nuomonės, kad norint užtikrinti šio projekto sėkmę būtinas šalių paramos gavėjų įsipareigojimas.

Šis projektas sudarytas iš keturių papildomųjų komponentų, kuriais bus išplėsti ir padidinti Parengiamosios komisijos turimi pajėgumų stiprinimo pajėgumai. Šis projektas grindžiamas esama sistema, kuria besivystančioms šalims rengiami mokymai ir teikiama įranga pajėgumams stiprinti, įtraukiant šalis ir regionus, kurie dar nėra gavę tokios paramos ir plečiant taikymo sritį, kad ji apimtų ir mokymus dėl radionuklidų stebėsenos bei PAM. Bus parengta ir propaguojama programinė įranga kreivės formos duomenims, gaunamiems iš seisminių, hidroakustinių ir infragarso duomenų, apdoroti tikruoju laiku. Nauja stipendijų programa bus skatinami tarpvalstybiniai žinių mainai ir bendradarbiavimas, o moksliniai tyrimai ir bendradarbiavimas bus remiami Virtualiu duomenų panaudojimo centru (VDPC).

2.1.2. Projekto aprėptis

Šis projektas sudarytas iš šių keturių komponentų, kurie bus vykdomi integruotai, kad vienas kitą sustiprintų:

1. 1 komponentas

Integruoti Rytų Europos, Lotynų Amerikos ir Karibų jūros bei Pietryčių Azijos, Ramiojo vandenyno ir Tolimųjų Rytų CTBT pasirašiusias valstybes, įgalinant jas visapusiškai dalyvauti CTBT įgyvendinant tikrinimo sistemą, imantis reagavimo į nelaimės ir avarijas veiksmų bei vykdyt su tuo susijusią mokslinę plėtrą bei prisidėjimą prie šių veiksmų.

2. 2 komponentas

Rengti ir propaguoti NDC skirtą programinės įrangos paketą *Seiscomp 3 (SC3)* visų tipų kreivės formos duomenims apdoroti tikruoju laiku.

3. 3 komponentas

Parengti ir propaguoti stipendijų programą Parengiamosios komisijos žinių bazei ir supratimui didinti pasitelkiant NDC ir stočių operatorių personalo sukauptas žinias bei ekspertų kompetenciją ir skatinti tarpvalstybinius žinių mainus ir bendradarbiavimą, LTS atliekant koordinatoriaus vaidmenį.

4. 4 komponentas

Išlaikyti ir propaguoti VDPC, kuris yra mokslinių tyrimų bei bendradarbiavimo platforma panaudojant TSS duomenis ir TDC produktus.

1 komponentas

Šis komponentas yra su Parengiamosios komisijos techninės pagalbos programomis susijusios tolesnės veiklos dalis; juo techninė pagalba bus teikiama ir kitoms Lotynų Amerikos bei Karibų jūros regiono šalims ir kitiems dviem regionams (Rytų Europos regionui ir Pietryčių Azijos, Ramiojo vandenyno bei Tolimųjų Rytų regionui).

LTS atrinks ir paskirs techninius ekspertus konsultantus, kurie visą savo veiklą derins su TDC vadovybe, konsultuosiu su ja ir veiks gavę jos pritarimą. Šis komponentas apims šiuos tris elementus:

1 elementas. Visapusiškas įvertinimas. Bus atliktas įvertinimas šalyse, kurios yra potencialios paramos gavėjos, siekiant įvertinti informuotumą apie LTS duomenis bei produktus ir įvertinti jų naudojimą. Tuo tikslu, be kita ko, bus atliktas administracinis įvertinimas ir prireikus apsilankoma šalyse pramos gavėjose, siekiant išsiginėti vietos poreikius bei nuomones ir padidinti informuotumą apie LTS duomenis ir produktus, įskaitant jų galimą naudojimą visuomenės ir mokslo reikmėms. Be to, bus užmegzti ryšiai su kitais atitinkamais kiekvienos šalies institutais, kuriems gali būti naudinga naudotis LTS duomenimis ir produktais. Atitinkamais atvejais bus sudarytos palankesnės sąlygos nacionalinės valdžios institucijų ir atitinkamų institutų bendradarbiavimo tinklų kūrimui. Tais atvejais, kai įsteigtas NDC, bus įvertinta kiekvieno NDC būklė personalo ir infrastruktūros (įskaitant kompiuterinę bei interneto infrastruktūrą) požiūriu, kad būtų galima suformuluoti veiklos prioritetus. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas optimaliam 2 komponento poveikiui, ypač daug dėmesio bus skirta dabartiniam SC3 platinimui ir naudojimui.

Atitinkamais atvejais, be pirmiau minėto įvertinimo, bus rengiami ir regioniniai seminarai. Tokie seminarai suteiks progą paaiškinti NDC vaidmenį ir funkcijas CTBT sistemoje ir įvertinti dalyvaujančių šalių žinių lygį bei poreikius.

2 elementas. Mokymas ir techninė parama. Bus rengiami regioniniai mokymai, kuriuose dalyvaus vykdant 1 elementą nustatytų institucijų dalyviai. Šiuose mokymuose bus teikiamas techninis instruktoriažas apie LTS duomenis ir produktus. Šiuose mokymuose dalyviai dirbs su LTS programine įranga, sukurta nacionaliniams duomenų centrams, kurią galima naudoti prieigai prie LTS duomenų bei produktų ir jų analizei.

Mokymų turinys bus plečiamas apimant su radionuklidais ir PAM susijusių technologijų klausimus. Be to, kai kurios šalys dalyvaus bandomajame projekte SC3 (kaip aprašyta skirsnyje dėl 2 komponento). Be to, šie mokymai sudarys galimybę skatinti regiono susijusių institutų techninio personalo bendradarbiavimą.

Po to pasirinktiems NDC bus teikiama išplėstinė techninė parama siekiant padėti konkreitiems NDC pritaikyti regioniniuose mokymuose išmokus dalykus. Ši parama bus pritaikyta prie NDC poreikių ir NDC personalo gebėjimų, atsižvelgiant ir į kitus ypatumus (duomenų ir produktų taikymo sritis, kalbas ir kt.). Dalyviai padedant technikos ekspertui įdiegs ir konfigūruos NDC programinę įrangą ir nustatys darbinį duomenų gavimo, apdorojimo, analizės ir pranešimo režimą pagal nacionalinės valdžios institucijos poreikius. Be to, atsižvelgiant į poreikių įvertinimo rezultatus, tam tikroms šalims bus suteikta bazinė NDC įranga, įskaitant kompiuterių aparatinę įrangą ir išorinius įrenginius. Jeigu įranga suteikiama, technikos ekspertas taip pat mokys tos įrangos įdiegimo, palaikymo ir eksploataavimo klausimais.

3 elementas. Tolesni veiksmai. Siekiant įtvirtinti naujai įgytus gebėjimus ir (arba) panaikinti likusį atotrūkį, bus vėl lankomasi šalyse paramos gavėjose siekiant įvertinti, kaip dalyviai taiko 2 elemento mokymuose išmokus dalykus. Šių tolesnės veiklos vizitų tikslas yra užtikrinti, kad vietinis techninis personalas galėtų reguliariai naudotis LTS duomenimis ir produktais.

Šie vizitai bus pritaikyti prie vietos poreikių ir gebėjimų, atkreipiant dėmesį į tvarumą, kad veikla būtų tęsiama ir užbaigus projektą. Baigiamoji išsami ataskaita, kuri bus parengta dėl kiekvienos šalies naudos gavėjos, taps pagrindu tolesnei veiklai kiekvienoje šalyje.

Kaip numatyta Sprendime 2010/461/BUSP, pagal šį projektą bus rengiami kolektyviniai regioniniai mokymai TSS duomenų apdorojimo ir TDC produktų analizės srityse, taip pat prireikus suteikiama bazinė įranga. Jeigu įmanoma, bus parengti specializuoti mokymo ir gebėjimų stiprinimo veiksmai, skirti valstybėms paramos gavėjoms, kuriose buvo nustatyti ir įvertinti konkretūs su NDC sukūrimu bei saugios prieigos sąskaitomis ir naudos visuomenei bei mokslui užtikrinimu susiję poreikiai.

Visa veikla šalyse paramos gavėjose bus vykdoma glaudžiai ją koordinuojant su LTS veikla ir jam teikiant paramą, kad būtų užtikrintas mokymų ir kitų pagal šį projektą vykdomų pajėgumų stiprinimo pastangų veiksmingumas ir tvarumas. Be to, taip bus užtikrintas tinkamas derinimas su pagal ankstesnius Tarybos sprendimus / bendruosius veiksmus vykdyta veikla ir Parengiamosios komisijos pagal savo įgaliojimus vykdyta veikla.

Taikydamas pirmiau nurodytus kriterijus, LTS numato vykdyti veiksmus kuo daugiau iš toliau išvardytų valstybių, vadovaujantis LTS iš anksto atliekamo galimybių įvertinimo rezultatais ir atsižvelgiant į to laikotarpio vietos sąlygas:

- i) Lotynų Amerikoje ir Karibų jūros regione: Sprendime 2010/461/BUSP išvardytose, bet ne pasirinktose valstybėse (Antigvoje ir Barbudoje, Barbadosė, Bahamosė, Belize, Bolivijoje, Kosta Rikoje, Dominikos Respublikoje, Ekvadore, Salvadore, Grenadoje, Gvatemaloje, Gajanoje, Haityje, Hondūre, Jamaikoje, Panamoje, Paragvajuje, Suriname ir Urugvajuje); taip pat Brazilijoje, Čilėje, Kolumbijoje, Kuboje, Dominikoje, Meksikoje, Nikaragvoje, Peru, Sent Lusijoje, Sent Vinsente ir Grenadinuose, Trinidade ir Tobage bei Venesueloje;
- ii) Rytų Europoje: Albanijoje, Armėnijoje, Azerbaidžane, Baltarusijoje, Bosnijoje ir Hercegovinoje, Bulgarijoje, Kroatijoje, Estijoje, Gruzijoje, Vengrijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Juodkalnijoje, Lenkijoje, Moldovos Respublikoje, Rumunijoje, Serbijoje, Slovakijoje ir buvusiojoje Jugoslavijos Respublikoje Makedonijoje;
- iii) Pietryčių Azijoje, Ramiojo vandenyno regione ir Tolimuosiuose Rytuose: Brunėjaus Darusalame, Kambodžoje, Kuko Salose, Fidžyje, Kiribatyje, Laoso Liaudies Demokratinėje Respublikoje, Maršalo Salose, Mikronezijos Federacinėse Valstijose, Mongolijoje, Mianmare, Nauru, Niujė, Palau, Papua Naujoje Gvinėjoje, Filipinuose, Samoa, Singapūre, Saliamono Salose, Tailande, Rytų Timore, Tongoje, Tuvalu, Vanuatu ir Vietname.

2 komponentas. Programinės paketas rinkinys SC3

Šiuo komponentu siūloma naudotojui patogi, atvira, integruota platforma taikant programinę įrangą *Seiscomp 3* (SC3), kuri jau plačiai naudojama vykdant seismologinius tyrimus ir perspėjant apie cunamius, kad būtų reaguojama į nelaimės ir avarijas, kartu su specialia matricių apdorojimo (progresinės daugiakanalės koreliacijos [PMCC], dažnio-bangos skaičiaus analizės [Fk]) programine įranga ir interaktyviomis peržiūros priemonėmis (*geotool*, *Jade*). Ši programinė įranga labai atitinka NDC poreikius kreivės formos duomenų automatinio priėmimo ir apdorojimo, matricių apdorojimo, automatinio biuletenių rengimo bei interaktyvios duomenų peržiūros srityse.

Kalbant apie gebėjimų stiprinimą, jau yra gausi SC3 naudotojų bendruomenė nacionaliniuose duomenų centruose ir kitose įstaigose. Kai ši integruota platforma bus plačiai įdiegta, ji pritrauks besikuriančių NDC bendruomenę ir pagreitins jų gebėjimų stiprinimą. Be to, SC3 sudaro sąlygas NDC lengvai keistis duomenimis tarpusavyje. Tarpautinė bendruomenė šį formatą plačiai naudoja; pradėjus jį naudoti NDC ir TDC, labai pagerėtų ir supaprastėtų keitimasis duomenimis, įskaitant keitimąsi jais tikroju laiku (tokia galimybė šiuo metu nenumatyta programinės įrangos pakete „NDC in a box“).

Daug kartų buvo minėta, kad NDC aktyvumas itin priklauso nuo gerai veikiančių stočių. Todėl kuriant SC3 programinės įrangos paketą turėtų būti svariai padedama išlaikyti pagalbines seismines stotis. Ilgu laikotarpiu diegiant SC3 bus sudaromos sąlygos plėtoti nacionalinius duomenų centrus, kad jie veiksmingai naudotų savo stočių duomenis ir nuolat stebėtų eksploatacinę būklę.

Šiame komponente daug dėmesio skiriama programinės įrangos kūrimui ir diegimui, įskaitant panaudojimą bei mokymus.

Programinės įrangos panaudojimui ir mokymams projekto pradžioje bus pasirinktos kelios bandomosios šalys, kurių įstaigos bus įrodžiusios, kad turi pakankamai techninių pajėgumų ir yra pakankamai suinteresuotos dalyvauti projekte (pavyzdžiui, Afrikoje, Rytų Europoje, Lotynų Amerikoje ir Pietryčių Azijoje, Ramiojo vandenyno regione ir Tolimuosiuose Rytuose).

3 komponentas. Stipendijų programa

Stipendijų programos tikslai – ugdyti kitą branduolinių sprogimų stebėseną vykdančių talentingų mokslininkų kartą, remti jų nacionalines įstaigas ir tuo pačiu metu tenkinti poreikius mokslinių tyrimų srityje, kurie yra itin svarbūs dabartinių CTBT tikrinimo pajėgumų ir nelaimių poveikio švelninimo bei žemės mokslų prietaikų tobulinimui.

Pradiniame stipendijų programos etape bus nustatyti potencialūs partneriai, kurie priims atvykstančius stipendininkus. Tai atliks LTS – jis paskelbs stipendijų programą ir paprašys NDC, universitetų ir kitų galimų partnerių nustatyti kompetencijos sritis, kuriose jie gali pasiūlyti priimti stipendininkus. Institutai, kurie anksčiau gavo naudos vykdant Bendruosius veiksmus 2008/588/BUSP ir Sprendimą 2010/461/BUSP bei kitą TSS/TDC veiklą, pavyzdžiui, rengiant techninius posėdžius, ekspertų posėdžius ir seminarus, bei sukaupę ekspertų žinių, bus skatinami teikti paraiškas kaip priimančiosios įstaigos.

Stipendijų galimybes skelbs LTS, nuroydamas kompetencijos sritis, kurias remia priimančiosios įstaigos. Kandidatų bus prašoma paraiškose aprašyti savo projektą ir jo sąsają su skelbiamomis kompetencijos sritimis. Kandidatus ir pasiūlymus vertins bei atrinks LTS, kuris galbūt padarys pakeitimų atsižvelgdamas į savo poreikius. Kiekvienas stipendininkas LTS reguliariai teiks ataskaitas, kuriose išdėstys pasiekimus ir atsiliepimus. Siekiant propaguoti tą projektą, pritraukti dalyvių ir suteikti progą stipendininkams pristatyti savo darbo rezultatus bus rengiami ekspertų posėdžiai, „2013 m. CTBT0 mokslo, technologijų ir inovacijų konferencija“ ir panašūs renginiai. Tuo projektu siekiama išnaudoti išorės ekspertų žinių didinamąją galios poveikį, atsižvelgiant į turimus LTS personalo išteklius.

4 komponentas. VDPC

VDPC kūrimo platforma (aparatinė ir programinė įranga) – tai platforma moksliniams mainams, kuria tyrėjams, dirbantiems TDC duomenų apdorojimo metodų tobulinimo srityje, suteikiama prieiga prie didelio parametrinių, kreivės formos ir su radionuklidais susijusių duomenų. Be to, VDPC suteikiama prieiga prie programinės įrangos ir procesų grandinių bandomųjų versijų, kad būtų galima įvesti ir išbandyti pakeičiančius modulius.

Visų pirma SC3 bus įdiegtas VDPC kūrimo ir bandymo etape. Be to, VDPC sukuriama platforma integruoti į TSS papildomus duomenis, siekiant iširti tokio papildymo teikiamą naudą. Ypač daug dėmesio bus skirta tam, kad prirėkus VDPC galėtų naudotis pagal 3 komponentą atrinkti stipendininkai.

Bus skirtos lėšos pagal sutartį apmokėti už paslaugas ekspertams, kurie padės tyrėjams naudotis VDPC ir užtikrins, kad sistema tinkamai veiktų.

2.1.3. Nauda ir rezultatai

Daugiau besivystančių šalių bus sudarytos sąlygos įvykdyti savo tikrinimo įsipareigojimus pagal CTBT ir pasinaudoti TSS duomenimis bei TDC produktais. Bus plačiau taikoma techninė pagalba ir mokymai apimant ir kitas šalis Lotynų Amerikoje bei Karibų jūros regione ir kituose dviejuose regionuose (Rytų Europos regione bei Pietryčių Azijos, Ramiojo vandenyno bei Tolimųjų Rytų regione).

Pajėgumų stiprinimui skirtų duomenų prietaikų taikymo sritis bus plečiama kuriant ir propaguojant integruotą programinės įrangos platformą, grindžiamą SC3. Ši programinė įranga bus išplėsta, kad galėtų apdoroti ir hidroakustinius bei infragarsu duomenis. Kadangi SC3 jau plačiai naudojama ir sudaro palankesnes sąlygas lengvam keitimuisi duomenimis, ji bus naudojama kaip priemonė pasiekti daug daugiau nacionalinių duomenų centrų ir kitų įstaigų nei anksčiau.

Bus pradėta kitai branduolinių sprogimų stebėseną vykdančių talentingų mokslininkų kartai skirta stipendijų programa, kuria bus remiamos jų nacionalinės įstaigos ir tuo pačiu metu tenkinami poreikiai mokslinių tyrimų srityje, kurie yra itin svarbūs CTBT tikrinimo ir civilinių bei mokslinių taikymo galimybių atžvilgiu.

VDPC platforma, skirta moksliniams mainams, bus toliau naudojama ir išplėsta, kad apimtų ir SC3 platformą.

2.2. 2 projektas. CTBT ekspertų būsimų kartų gebėjimų stiprinimas. Gebėjimų stiprinimo iniciatyva (GSI)

2.2.1. Bendra informacija

2010 m. sukurta GSI yra itin svarbi Parengiamosios komisijos vykdomos mokymo ir švietimo veiklos dalis, kuria siekiama kurti ir išlaikyti būtinus gebėjimus, susijusius su CTBT techniniais, moksliniais, teisiniais bei politiniais aspektais ir joje numatytu tikrinimo režimu. Ji grindžiama pripažinta nuostata, kad CTBT išsigaliojimas bei universalus taikymas ir tikrinimo sistemos stiprinimas priklauso nuo būsimų kartų politikos, teisinių bei techninių ekspertų, ypač iš besivystančių šalių, aktyvaus ir žiniomis pagrįsto dalyvavimo.

2.2.2. Projekto aprėptis

Kadangi CTBT vis dar neišsigaliojo, itin svarbu toliau teikti politinę paramą ir išlaikyti techninę kompetenciją visų CTBT aspektų atžvilgiu. Įgyvendinant GSI bus pasitelkta daugiau ekspertų žinių (ne tik tradiciškai prisidedančių suinteresuotųjų subjektų) ir taip platesnei bendruomenei bus sudarytos geresnės galimybės dalyvauti stiprinant ir veiksmingai įgyvendinant CTBT daugiašaliu pagrindu nustatytą tikrinimo režimą.

Projektą sudaro trys komponentai:

1. 1 komponentas

Dalyvavimas instruktorių mokymo seminaruose 2013–2014 m.

2. 2 komponentas

Ekspertų iš besivystančių šalių dalyvavimas GSI mokymo kursuose ir parama bendrų mokslinių tyrimų projektams.

3. 3 komponentas

GSI e. mokymosi platformos ir įvairialypės terpės švietimo priemonių stiprinimas.

1 komponentas. Dalyvavimas instruktorių mokymo seminaruose 2013–2014 m.

Instruktorių mokymo seminaruose Parengiamoji komisija teiks metodinius nurodymus akademinės bendruomenės nariams ir mokslo tiramosioms institucijoms, kurie (-ios) dalyvauja su CTBT susijusių sričių veikloje, taip didindama akademinės bendruomenės ir politikos specialistų informuotumą apie CTBT ir jos išmanymą. Teikiant

finansavimą bus remiamas akademinės bendruomenės ir mokslo tiriamųjų institucijų (ypač Europos ir besivystančių šalių universitetų ir mokslo tiriamųjų institucijų) atstovų dalyvavimas; jie dėstys kursuose ir rengs mokymo programas CTBT, visų pirma jos mokslinių ir techninių aspektų, klausimais.

Šiuose seminaruose, kurie bus surengti 2013–2014 m., bus laukiama dėstytojų ir mokslininkų iš visų pasaulio regionų, be kita ko, iš CTBT 2 priede išvardytų valstybių; jie dalinsis geriausios praktikos pavyzdžiais, kaip rengti mokymą su CTBT susijusiais klausimais, ir bus apmokyti, kaip GSI kursų medžiagą galima įtraukti į jų mokymo programas. Seminaruose taip pat bus nagrinėjami būdai padidinti su CTBT susijusių mokslinių tyrimų projektų skaičių dalyvaujančiuose universitetuose, o dalyviai bus skatinami siūlyti studentų, kurie galėtų dalyvauti GSI kursuose, kandidatūras.

2 komponentas. Ekspertų iš besivystančių šalių dalyvavimas GSI mokymo kursuose ir parama bendriems mokslinių tyrimų projektams

— Dalyvavimas GSI mokymo kursuose

Atsižvelgdama į beprecedentę sėkmę, pasiektą 2011 m. pažangaus mokslo kursuose, kuriuose buvo apmokyta šimtai asmenų, įskaitant stočių operatorius, NDC analitikus, diplomatus, studentus ir pilietinės visuomenės atstovus, Parengiamoji komisija toliau siūlys kasmetinius moksliniais principais grindžiamus CTBT kursus. 2012 m. lapkričio mėn. Parengiamoji komisija surengs dviejų savaitių intensyvius moksliniais principais bei technologijomis grindžiamus kursus ir taip pat surengs panašius kursus 2013 m. pabaigoje. Šie kursai vyks Vienoje; juose bus naudojama specialiai pritaikyta internetinė mokymo aplinka, įskaitant dalyviams iš visų pasaulio regionų tiesiogiai srautiniu būdu siunčiamas paskaitas.

Teikiant finansavimą bus prisidėta prie to, kad per metus GSI moksliniuose ir techniniuose mokymo kursuose galėtų dalyvauti maždaug 15 ekspertų, ypač moterų ir ekspertų iš besivystančių šalių.

— Bendri mokslinių tyrimų projektai

Teikiant finansavimą bus prisidėta prie paramos mokslinių tyrimų projektams CTBT tikrinimo režimo srityje, teikiant nuopelnais grindžiamas mokslinių tyrimų stipendijas mokslo daktaro laipsnį įgijusiems ir doktorantūros studijas baigusiems kandidatams iš Europos ir besivystančių šalių. Šie moksliniai tyrimai bus susieti su vykdomais Parengiamosios komisijos projektais.

3 komponentas. GSI e. mokymosi platformos ir įvairialypės terpės švietimo priemonių stiprinimas

— E. mokymosi platformos techninis vystymas

Teikiant finansavimą bus prisidėta prie tolesnio e. mokymosi platformos stiprinimo ir papildomų įvairialypės terpės priemonių, kurios padėtų siekti GSI tikslus (įskaitant įgyvendinimo strategijas, kuriomis būtų padidinta galimybė naudotis GSI ištekliais besivystančiuose šalyse), kūrimo ir plėtojimo. Visų pirma konsultantas nagrinės galimybes toliau didinti GSI išteklius, skirtus mobiliosioms mokymosi platformoms ir kitoms papildomoms įvairialypės terpės švietimo priemonėms bei reklaminei medžiagai.

— GSI išteklių turinio kūrimas

Teikiant finansavimą bus prisidėta kuriant GSI švietimo ir mokymo turinį, kuris bus naudojamas e. mokymosi platformai užpildyti ir kitoms GSI įvairialypės terpės priemonėms kurti. Taikant šį metodą taip pat daug dėmesio bus skiriama GSI medžiagos integravimui į naujas medijas ir masinių socialinių tinklų naudojimui CTBT bei joje numatytam tikrinimo režimui propaguoti.

2.2.3. Nauda ir rezultatai

Su GSI susijusi patirtis parodė, kad pasitelkus santykinai minimalias investicijas, tačiau kartu vadovaujantis strategine vizija, Sąjungoje galima pasiekti svariausių rezultatų. Kadangi jau sukurta GSI infrastruktūra ir su šiuo metodu susijusi Parengiamosios komisijos veikla yra grindžiama institucine struktūra, papildomu finansavimu Parengiamajai komisijai bus sudaryta galimybė toliau stiprinti vykdomus projektus ir kurti novatoriškesnius būdus, kaip rengti mokymą bei švietimą su CTBT susijusiais klausimais kuo platesnei tikslinei grupei.

Šia iniciatyva taip pat remiami veiksmai, apibrėžti ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu (MNGP) strategijoje. Konkrečiai, GSI kursais ir mokymo veikla skatinamos pastangos, stiprinant gebėjimus teisės, politikos, mokslo ir technikos srityse, kurti ir išlaikyti daugiašališkumą – veiksmingos kovos su MNGP strategijos pagrindą. Be to, su CTBT susijusiais klausimais bendradarbiaujant su platesne tarptautine suinteresuotųjų subjektų bendruomene, padidinamas informuotumas apie CTBT ir remiamos pastangos užtikrinti jos universalumą bei įsigaliojimą.

2.3. 3 projektas. *Pernešimo atmosferoje modelio (PAM) stiprinimas*

2.3.1. Bendra informacija

Parengiamosios komisijos įdiegtas ir naudojamas PAM pasirodė esąs labai naudingas civilinių taikymo galimybių atžvilgiu, pavyzdžiui, jį vykdant pateiktos 2011 m. iš Daiči branduolinės elektrinės išmestų radionuklidų sklaidos prognozės.

Dabartinė PAM sistema jau pasiekė tam tikrą galimybių ribą, ir norint ją toliau tobulinti reikia skirti kompiuterinių išteklių ir pasinaudoti ekspertų žiniomis. Todėl su dideliu susidomėjimu atkreiptas dėmesys į savanorišką Japonijos įnašą siekiant padėti įsigyti naują PAM aparatinę įrangą, kurioje bus tvarkoma būsima PAM sistema. Šiuo projektu, siekiant padėti Parengiamajai komisijai paspartinti šių papildomų kompiuterinių pajėgumų teikiamos naudos gavimo procesą, Parengiamajai komisijai bus sudarytos sąlygos sudaryti sutartis dėl ekspertų PAM paslaugų, kad būtų papildytas ribotas Tarptautinio duomenų centro PAM grupės darbuotojų (toliau – PAM ekspertas) skaičius.

2.3.2. Projekto aprėptis

PAM ekspertas daugiausia dėmesio turi skirti PAM pajėgumų stiprinimui. PAM ekspertui bus skirtos užduotys, kurias vykdant daugiausia dėmesio bus skiriama tam, kad būtų kuo veiksmingiau pasinaudota Japonijos įnašo lėšomis finansuojamais papildomais kompiuteriniais pajėgumais, siekiant užtikrinti kuo tikslesnį radionuklidų sklaidos modeliavimą specialiais atvejais. Šios užduotys suderinamos su Parengiamosios komisijos misija.

Užduotys apima toliau išvardytus dalykus (tačiau jais neapsiribojant):

- a) nustatyti aukštos kokybės didelės skiriamosios gebos meteorologinius laukus, bendradarbiaujant su Pasauline meteorologijos organizacija (PMO) ir jos valstybių narių specializuotais institutais;
- b) stiprinti su radionuklidais susijusius modelius ir nustatyti optimalią pernešimo atmosferoje modelio (-ių) konfigūraciją;
- c) nustatyti PAM paramos civilinių taikymo galimybių atžvilgiu poreikius, palaikant ryšius su išorės ekspertais, be kita ko, bendradarbiaujant su Tarptautine atominės energijos agentūra (TATENA);
- d) integruoti šiuos veiksmus siekiant stiprinti PAM paramą su CTBT susijusių įvykių atveju.

Todėl PAM ekspertas turi gerai išmanyti atmosferinius procesus ir visų pirma radionuklidų pernešimo reiškinį, turėti ekspertinių žinių apie kiekybinį oro prognozavimą ir sklaidą, turėti techninių gebėjimų kodavimo ir skriptų srityje, taip pat bendravimo įgūdžių, būtinų, kad būtų užtikrintas sklandus ir tvirtesnis bendradarbiavimas tarp CTBTO, Pasaulinės meteorologijos organizacijos, TATENA ir Tarpžinybinio komiteto, skirto reagavimui į branduolinių avarijas (IACRNE).

2.3.3. Nauda ir rezultatai

Įvykdžius šį projektą turi būti sukurti pažangūs PAM pajėgumai, kuriais būtų remiama tiek Parengiamosios komisijos misija, tiek susijusios civilinės taikymo galimybės. Be to, juo turi būti sudarytos palankesnės sąlygos geresniam tarptautinių organizacijų veiklos PAM išteklių srityje koordinavimui, taip pat ryšių palaikymui ir keitimuisi informacija.

2.4. 4 projektas. Radioaktyvaus ksenono apibūdinimas ir jo išmetamo kiekio mažinimas

2.4.1. Bendra informacija

Radioaktyvus ksenonas yra vienas iš svarbiausių rodiklių, pagal kuriuos nustatoma, ar įvyko branduolinis sprogiškas. Per pastaruosius 10–15 metų TSS naudojamos matavimo technologijos labai patobulėjo. Todėl TSS inertinių dujų tinklo jautrumui vis didesnę poveikį daro pasaulinis radioaktyvaus ksenono fonas, išskiriamas plėtojant civilinę branduolinę energetiką (pavyzdžiui, medicininių izotopų gamybos įrenginiuose). Šis projektas grindžiamas veiksmais, kurie remiami Bendraisiais veiksmais 2008/588/BUSP.

2.4.2. Projekto aprėptis

Šį projektą sudaro du komponentai:

1. 1 komponentas. Radioaktyvaus ksenono fono charakteristikų nustatymas.
2. 2 komponentas. Išmetamo radioaktyvaus ksenono kiekio mažinimas.

1 komponentas

Aplinkoje esantį radioaktyvų ksenoną Parengiamoji komisija matuoja naudodama labai jautrias sistemas; tai yra svarbi CTBT tikrinimo režimo dalis. Pagal Bendruosius veiksmus 2008/588/BUSP gavusi Sąjungos įnašą, komisija įsigijo dvi transportuojamas sistemas, skirtas radioaktyviesiems izotopams ^{133}Xe , ^{135}Xe , $^{133\text{m}}\text{Xe}$ ir $^{131\text{m}}\text{Xe}$ matuoti. Šios sistemos bus naudojamos radioaktyvaus ksenono fonui Indonezijoje ir Kuveite matuoti. Šiuo tikslu sudaryti bendradarbiavimo susitarimai su institutais partneriais (Indonezijos nacionaline branduolinės energijos agentūra (BATAN) ir Kuveito mokslinių tyrimų institutu (KISR)).

Kadangi abiejose vietovėse gaunama daug informacijos apie pasaulinio radioaktyvaus ksenono fono charakteristikas, šiuo projektu siekiama, pirma, pratęsti Indonezijoje ir Kuveite vykdomų matavimų trukmę papildomai nuo šešių iki 12 mėnesių. Pratęsus matavimų trukmę būtų sudaryta galimybė nustatyti charakteristikas šiose dviejose vietovėse per visą 12 mėnesių ciklą, apimančią visas sezonines sąlygas.

Antra, užbaigus šiuos matavimus LTS ketina atlikti papildomus matavimus tuose regionuose, kuriuose bendras radioaktyvaus ksenono fonas nėra visiškai žinomas ir nėra žinomas jo poveikis TSS. Manoma, kad kitos vietovės, kuriose bus atliekami matavimai, bus Persijos įlanka ir Pietų Amerika.

Norint tęsti šiuos matavimus būtinos lėšos, kad mobilias inertinių dujų sistemas būtų galima pervežti į naujas vietoves ir abi sistemos būtų eksploatuojamos (įskaitant periodinę techninę priežiūrą), pageidautina, bent 12 mėnesių laikotarpį kiekvienoje vietovėje.

Užbaigus šiuos matavimus, LTS galės naudotis šiomis sistemomis tolesniems radioaktyvaus ksenono fono tyrimams vykdyti ir (arba) naudotis jomis kaip mokymo sistemomis.

2 komponentas

Pagal šį komponentą vykdomas bandomasis tyrimas, kurio metu nagrinėjamos galimybės, kaip įvairiomis medžiagomis ir metodais absorbuojami radioaktyvaus ksenono izotopai, ir kuriama filtravimo sistema. Juo siekiama pagerinti TSS aptikimo pajėgumą ir TDC duomenų patikimumą bei kokybę.

Šiuo komponentu siekiama sukurti nedidelio dydžio universalią sistemą, kurią būtų galima lengvai panaudoti įvairiais gamybos proceso etapais, siekiant nustatyti, kuri vieta tam tikro įrenginio struktūroje yra tinkamiausia mažinimo sistemai. Užtikrinus mažinimo sistemos universalumą taip pat bus sudarytos palankesnės sąlygos jos naudojimui kituose izotopų gamybos įrenginiuose.

Praeityje vykdant Sąjungos remiamą veiklą buvo sudarytos sąlygos įvertinti išmetamo inertinių dujų kiekio klausimą, o šiuo bandomuoju tyrimu žengiama toliau ir rengiami konkretūs šios problemos sprendimo būdai. Šis komponentas bus grindžiamas preliminariu tyrimu, kurį atliko Belgijos branduolinių tyrimų centras (SKC•CEN, Belgija) ir Ramiojo vandenyno šiaurės vakarų regiono nacionalinė laboratorija (JAV).

Šį komponentą sudaro trys elementai:

1 elementas. Radioaktyvaus ksenono absorbavimo eksperimentai: eksperimentinės įrangos sukūrimas ir įvairių absorbavimų medžiagų (sidabro ceolito, anglies dioksido molekulinio sieto) testavimas įvairiomis sąlygomis (temperatūra, srautas, nešamosios dujos).

2 elementas. Nešiojamosios filtravimo sistemos projektavimas remiantis 1 etape vykdytų absorbavimo eksperimentų analize.

3 elementas. Optimizuotos nešiojamosios filtravimo sistemos kūrimas ir jos testavimas laboratorinėmis sąlygomis. Po šio etapo nešiojamąją filtravimo sistemą bus galima testuoti Belgijos nacionalinio radioaktyviųjų elementų instituto (IRE, Belgija) radiofarmacinių produktų gamybos įrenginiuose. Ši sistema apims radiacijos nustatymo priemonės, skirtas šioje srityje pasiektam radioaktyvaus ksenono kiekio mažinimo koeficientui nustatyti.

Po kiekvieno etapo visos įgytos žinios bus apibūdintos išsamioje ataskaitoje.

Šio komponento įgyvendinimo darbą atliks rangovai. Prireikus Parengiamoji komisija dalinsis savo patirtimi ksenono pagavimo srityje.

Parengiamoji komisija taip pat toliau stebės išmetamą radioaktyvaus ksenono kiekį, nustatytą netolimose stotyse. Išmetamo kiekio sumažinimas turėtų daryti tiesioginį poveikį nustatomiems radioaktyvaus ksenono lygiams. Vykdamas išmetamo kiekio matavimą Belgijoje esančiame įrenginyje (t. y. iš kaminų išmetamų dujų stebėseną) galima taip pat gauti informacijos apie mažinimo pažangą ir Parengiamoji komisija gali padėti analizuoti šiuos duomenis.

2.4.3. Nauda ir rezultatai

Laikantis Sąjungos neplatavimo tikslų, šiuo projektu bus prisidedama prie to, kad CTBT stebėsenos ir tikrinimo sistema taptų griežtesnė ir būtų stiprinami Parengiamosios komisijos pajėgumai tiksliau stebėti radioaktyviųjų ksenoną. Mažinant inertinių dujų, kuriose yra radioaktyvaus ksenono, išmetamą kiekį, išskiriamą naudojimo civiliniais tikslais srityje, busimi išmetami kiekiai (kurie yra vienas iš svarbiausių rodiklių, pagal kuriuos tikrinama branduolinės veikla) būtų patikimiau priskiriamas branduoliniams sprogimams.

Sukuriant ir išlaikant griežtą tikrinimo režimą sustiprinami CTBT pajėgumai bei patikimumas ir tokiu būdu prisidedama prie argumentų už įsigaliojimą ir visuotinę taikymą sustiprinimo.

Praeityje vykdant veiklą pagal Bendruosius veiksmus 2008/588/BUSP ir Sprendimą 2010/461/BUSP buvo sudarytos sąlygos įvertinti inertinių dujų išmetamo kiekio problemą, o numatius papildomą finansavimą būtų papildytas ankstesnis Sąjungos finansavimas ir sudarytos sąlygos pradėti spręsti inertinių dujų išmetamo kiekio problemą. Vykdamas glaudų Parengiamosios komisijos ir paskirtų institucijų (SKC•CEN ir IRE) bendradarbiavimą būtų užtikrintas atlikto darbo tęstinumas ir optimizuotos turimos žinios ir patirtis.

2.5. 5 projektas. Parama 2014 m. integruotoms pratyboms (IFE14); Integruotos daugiaspektrės matricos kūrimas

2.5.1. Bendra informacija

Šiuo projektu siekiama remti IFE14 kuriant integruotą daugiaspektrę matricą panaudojant įsigytą įrangą ir nepiniginis įnašus.

Parengiamajai komisijai suteikiami įgaliojimai testuoti veiklą, susijusią su daugiaspektrio vizualizavimo ir infraraudonųjų bangų (MSIR) technologija, siekiant nustatyti įrangos specifikaciją ir inspekcijos vietoje veiklos procedūras.

Pagal Sprendimą 2010/461/BUSP finansuotame ir 2011 m. kovo 30 d.–balandžio 1 d. Romoje (Italija) surengtame ekspertų susitikime daugiaspektrio vizualizavimo ir infraraudonųjų bangų naudojimo vykdant inspekcijas vietoje klausimu (MSEM-11) buvo padaryta išvada, kad turėtų būti apsvaistyta galimybė vykdant inspekcijas vietoje naudoti komercinių standartizuotų produktų (COTS) priemones, kadangi jos šios technologijos atveju yra ekonomiškai efektyviausi sprendimai. MSIR technologijos vertė vykdant inspekcijas vietoje buvo patvirtinta 2011 m. rugsėjo mėn. Vengrijoje atlikus MSIR testą.

Naudojant MSIR jutiklių matricas buvo nustatytos atliekant inspekcijas vietoje svarbios savybės. Vengrija kaip nepiniginį įnašą pasiūlė naudoti du aviacinius jutiklius, kuriais vykdomi nustatymai matomoje ir artimojoje infraraudonojoje srityje (VNIR) ir trumpojo infraraudono bangose (SWIR). Aviacinė nuotolinė patikra naudojant MSIR technologiją sudaro daug galimybių vykdyti inspekcijas vietoje, tačiau skirtingas sistemas šiuo metu sudaro keli, atskiri jutikliai, kurių duomenys apdorojami atskirai ir pavieniai, naudojant skirtingus pagal užsakymą sukurtus programines įrangos paketus. Taigi yra tik kelios integruotos MSIR sistemos, kurias naudojant tuo pačiu metu galima gauti duomenis iš inspekcijoms vietoje svarbaus spektro diapazono.

2.5.2. Projekto aprėptis

Kad būtų optimizuotas MSIR aviacinės nuotolinės patikros technologijos naudojimas atliekant inspekcijas vietoje, šiuo projektu siekiama sukurti sistemą, kurią sudarytų atrinktų inspekcijoms vietoje svarbių jutiklių su iš anksto nustatyta baigiamojo apdorojimo grandine, naudojant specifinius inspekcijų vietoje programines įrangos procesus, kompaktinė matrica, kuria būtų supaprastinta duomenų kiekybinė analizė ir paspartintas rezultatų pateikimas tikrinimo grupei.

Šis vieno langelio / vienos programinės įrangos metodas gali gerokai pagerinti tikrinimo grupės darbą.

MSIR sistema gali būti laikoma moduline sistema, ir būtų galimybė turint pakankamai lėšų matricą papildyti kitais jutikliais.

Idealiu atveju sistemą turėtų sudaryti:

- a) daugiaspektriai jutikliai, kuriais vykdomi nustatymai VNIR srityje, kad būtų nustatyti tam tikri požymiai, pavyzdžiui, antropogeniniai paviršiai, vegetacijos modeliai ir spaudimas;
- b) daugiaspektriai jutikliai, kuriais vykdomi nustatymai SWIR, kad būtų nustatytas drėgnio modelis ir įvairių neorganinių medžiagų pasiskirstymo pokyčiai;
- c) RGB skaitmeninė kamera (naudojama kartu su šviesos aptikimo ir nuotolio nustatymo įranga (LIDAR)), siekiant sukurti inspektuojamos vietovės ortofotografinį vaizdą, kad būtų galima pateikti gaires vietoje dirbančioms grupėms ir pateikti kontekstinę informaciją;
- d) LIDAR priemonė, kuria būtų sudaryta galimybė sukurti vaizdų ortografinių ištaisymų topografinį modelį ir kuri būtų naudojama nustatant požymius po laja;
- e) terminė skaitmeninė kamera, kuria būtų sudaryta galimybė nustatyti transporto priemonių judėjimo sukeltus terminius modelius ir šiltą ar šaltą vandenį paviršiuje arba netoli jo;
- f) į apačią nukreiptas vaizdo įrašas, kuris informacinių technologijų (IT) sistemai pateiks tikrinamos vietovės atvaizdą iš viršaus;
- g) GPS ir visa papildoma įranga, įskaitant monitorius ir sertifikuotus prietaisų korpusus, kad jutikliai veiktų sinchroniškai.

a, b punktuose nurodytą įrangą ir dalį g punkte nurodytos įrangos kaip nepiniginį įnašą suteiks Vengrija, ir ji suformuos MSIR sistemos branduolį. Papildomi jutikliai ir papildoma įranga turėtų būti įtraukiami į sistemą remiantis toliau pateikta eilės tvarka ir atsižvelgiant į turimas lėšas: c, e, d ir f punktai.

Pageidautina, kad pirmame kūrimo etape būtų perkama c, e ir d punktuose nurodyta įranga, kadangi ji turi daugiausia potencialo suteikti tikrinimo grupei daugiau išvalgų.

Siekiant papildyti aparatinę įrangą, sukūrus programines įrangos platformą, bus sukurta optimizuota, iš anksto nustatyta galutinio apdorojimo grandinė, naudojant specifinius inspekcijų vietoje procesus, kad būtų supaprastinta aviacinių nuotoliniu būdu užfiksuotų duomenų kiekybinė analizė.

2.5.3. Nauda ir rezultatai

Šis projektas yra susijęs su Sąjungos neplatinimo politikos tikslais, ši politika propaguojama ir juo bus sustiprinti Parengiamosios komisijos aptikimo ir tikrinimo pajėgumai. Šiuo projektu taip pat bus sukurtos tam tikros inovacijos ir atliekamas darbas vystymosi srityje.

2.6. 6 projektas. Sertifikuotos Tarptautinės stebėsenos sistemos pagalbinių seisminių stočių palaikymas

2.6.1. Bendra informacija

Igyvendinant šį projektą siekiama remtis pažanga, padaryta įgyvendinant Sprendimą 2010/461/BUSP. Pagrindinis šio Sprendimo tikslas buvo spręsti sugedusių stočių, kuriose reikia imtis skubių priežiūros darbų, pasenusios įrangos problemas ir padidinti įrangos tausojimo lygį atrinktose stotyse.

Šio projekto tikslas – remtis įgyta patirtimi ir sutelkti dėmesį į šioms stotims palaikyti skirtų struktūrų stiprinimą, siekiant sudaryti joms sąlygas ilguoju laikotarpiu gauti naudos nustatant jokių lėšų nereikalaujantį arba mažai lėšų reikalaujantį biudžeto palaikymą ir tokiu būdu sudarant galimybes sudaryti sutartis su stočių operatoriais. Šiame projekte taip pat yra būtinų pervežimo priemonių, kurios reikalingos stočių operatorių veiklai veiksmingai ir laiku vykdyti, tiekimo / keitimo komponentas.

2.6.2. Projekto aprėptis

Šiuo projektu siekiama įgyvendinti „nulinės vertės / mažos vertės“ palaikymą, sudarant sąlygas sudaryti sutartis su priimančiųjų šalių, kurios pareiškė pageidaujancios įdiegti reikiamą paramos struktūrą savo šalyje savo stotims, paskirta stoties operatoriaus institucija, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas LTS šiose stotyse atlikti rangos darbus.

Kol bus įtvirtintas tinkamas tikslinių stočių palaikymo lygis, gali prireikti rengti kasmetinius LTS techninės pagalbos vizitus, kad būtų užtikrintas patenkinamas stoties priežiūros lygis. Gali reikėti įsigyti transporto priemonių (arba pervežimui tinkamų priemonių) palaikymui techniniu požiūriu įtvirtintose vietose. Kuriant kelias pagalbines seismines stotis buvo numatyta stočių operatoriams suteikti transporto priemones, siekiant sudaryti sąlygas greitai reaguoti gedimų atveju ir užtikrinti, kad būtų turima pervežimo priemonių kasdienei veiklai ir priežiūrai. Daugelio šių transporto priemonių eksploatacijos laikas baigėsi ir jos turi būti pakeistos. Tačiau daug stočių operatorių ir priimančiųjų šalių neturi reikiamų išteklių tokiems planuotiems pakeitimams. Lėšos taip pat bus naudojamos sutartims dėl ekspertų paslaugų sudaryti.

Parengiamoji komisija numato vykdyti veiklą, kuria būtų remiama kuo daugiau stočių, ir taip pat įtraukti šalis, priklausančias Rytų Europos, Pietų Azijos, Ramiojo vandenyno, Lotynų Amerikos, Karibų ir Artimųjų Rytų regionams. Naudą gaunančios stotys bus nustatomos pagal Parengiamosios komisijos išankstinį įvertinimą ir galimybių tyrimą, atsižvelgiant į tuo metu vietoje esančias sąlygas.

2.6.3. Nauda ir rezultatai

Kadangi šio projekto ilgalaikiai rezultatai labai priklauso nuo tikslinių sertifikuotų TSS pagalbinių seisminių stočių priimančiųjų šalių dalyvavimo, dabartinė patirtis rodo, kad jos dažnai reaguoja lėtai ir reikia įdėti daug pastangų informavimo, mokymo ir švietimo srityse. Šiuo projektu būtų remiamos šios pastangos ir didinamas supratimas apie tai, ką reikia įdiegti, ir ko reikia tokioms stotims palaikyti.

Igyvendinant projektą turėtų būti akcentuojamas priimančiosios šalies, jos atitinkamų nacionalinių valdžios institucijų ir nuolatinių misijų vaidmuo ir poreikis sudaryti susitarimą dėl objekto bei paskirti stoties operatorių, kad palaipsniui būtų pasiektas priimtinas duomenų prieinamumo šioms stotims lygis.

Šiuo projektu bus prisidedama prie pagalbinių seisminių stočių tinklų duomenų prieinamumo didinimo pasitelkiant geriau apmokytus stočių operatorius, sustiprinus palaikymo struktūras, padidinus tausojimą ir padidinus Sąjungos matomumą.

3. TRUKMĖ

Bendra numatoma projektų įgyvendinimo trukmė – 24 mėnesiai.

4. PARAMOS GAVĖJAI

Pagal šį sprendimą remiamų projektų naudos gavėjai yra visos CTBT pasirašiusios valstybės bei Parengiamoji komisija.

5. PROJEKTĄ ĮGYVENDINANTIS SUBJEKTAS

Techninis projektų įgyvendinimas bus pavestas Parengiamajai komisijai. Projektus tiesiogiai įgyvendins Parengiamosios komisijos darbuotojai, ekspertai iš CTBT pasirašiusių valstybių bei rangovai.

Numatyta, kad lėšos bus panaudotos sutarčiai su projekto valdymo konsultantu sudaryti, kuris bus atsakingas už pagalbą Parengiamajai komisijai įgyvendinant šį sprendimą; vykdant pareigą teikti ataskaitas visą įgyvendinimo laikotarpį, įskaitant galutinę aprašomąją ataskaitą ir galutinę finansinę ataskaitą; už visų su Tarybos sprendimu susijusių dokumentų archyvo saugojimą, ypač rengiantis galimiems tikrinimo vizitams; už Sąjungos matomumo visais aspektais užtikrinimą; užtikrinimą, kad visi veiksmai, susiję su finansiniais, teisiniais ir viešųjų pirkimų aspektais, atitiktų Finansinį ir administracinį bendrąjį susitarimą (FAFA), ir užtikrinimą, kad visa informacija, įskaitant informaciją apie biudžetą, būtų išsami, tiksli ir pateikta laiku.

Projektai bus įgyvendinami pagal FAFA ir finansavimo susitarimą, kuriuos sudarys Komisija ir Parengiamoji komisija.

6. TREČIŲJŲ ŠALIŲ DALYVIAI

Projektai bus visiškai finansuojami pagal šį sprendimą. Ekspertai iš Parengiamosios komisijos ir iš CTBT pasirašiusių valstybių gali būti laikomi trečiųjų šalių dalyviais. Jie dirbs pagal Parengiamosios komisijos ekspertų standartines veiklos taisykles.
